

CASP 2025

Loppuraportti

SISÄLLYSLUETTELO

Lyhenneluettelo.....	3
Tiivistelmä	4
Yleiskatsaus CASP 2025 -hankkeesta ja sen toimista	4
CASP 2025 -hankkeen tärkeimmät tulokset ja päätelmät	4
Keskeiset suositukset	7
CASP 2025 -hanke.....	8
CASP 2025 -hankkeen ja sen toimien kuvaus	8
Osallistuvat markkina- ja valvontaviranomaiset	9
Tuotekohtaiset toimet.....	10
Kemikaalit	10
Polkupyörän lastenistuimet (uudelleentestaus).....	11
Horisontaaliset toimet.....	13
Mielenterveysriskit	13
Päätelmät	14
Yleiset päätelmät.....	14
Suositukset.....	15

Lyhenneluettelo

ANEC	Eurooppalainen standardointiasioiden kuluttajajärjestö
CASP	Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta
EK	Euroopan komissio
EFTA	Euroopan vapaakauppaliitto
EN	Eurooppalainen standardi
EU	Euroopan unioni
GPSR	Yleinen tuoteturvallisuusasetus 2023/988
HA	Horisontaalinen toimi
MSA	Markkinavalvontaviranomainen
PFAS	Per- ja polyfluoratut alkyyliyhdisteet
POPs	Pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annettu asetus 2019/1021
PSA	Tuotekohtainen toimi
REACH	Kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista annettu asetus 1907/2006
XRF	Röntgenfluoresenssi

Tiivistelmä

Yleiskatsaus CASP 2025 -hankkeesta ja sen toimista

Yleinen kuvaus

Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta (CASP) vahvistaa yhteistyötä Euroopan unionin ja Euroopan vapaakauppasopimuksen maiden markkinavalvontaviranomaisten välillä sisämarkkinoilla myytävien tuotteiden tuoteturvallisuuden varmistamiseksi.

CASP-hankkeen ensisijaisena tavoitteena on varmistaa turvalliset sisämarkkinat antamalla markkinavalvontaviranomaisille tarvittavat välineet, jotta ne voivat yhdessä testata markkinoille saatettuja tuotteita, määrittää

niiden aiheuttamat riskit ja laatia yhteisiä kantoja ja markkinavalvontamenettelyjä. Lisäksi CASP-hankkeen tarkoituksena on edistää keskusteluja ja merkityksellistä ajatustenvaihtoa yhteisten lähestymistapojen, menetelmien ja käytännön työkalujen ja ohjeiden kehittämiseksi. CASP-hankkeella lisätään tietoisuutta tuoteturvallisuudesta taloudellisten toimijoiden ja kuluttajien keskuudessa tiedottamalla aktiivisesti hankkeen toimista ja tuloksista.

Toimien kuvaus

CASP-hanke kokoaa yhteen markkinavalvontaviranomaiset tekemään yhteistyötä niiden painopisteiden pohjalta. CASP sisältää vuosittain erilaisia toimia, jotka on jaettu tuotekohtaisiin toimiin (PSA) ja horisontaalisiin toimiin (HA). CASP 2025 -hankkeen puitteissa toteutettiin kolme toimea: kaksi tuotekohtaista toimea ja yksi horisontaalinen toimi. Tuotekohtaisessa toimessa PSA 1 keskittyttiin testaamaan markkinavalvontaviranomaisten kansallisiin

ta markkinoilta keräämiä tuotteita **kemikaalien** osalta. Tuotekohtaisessa toimessa PSA 2 testattiin uudelleen **polkupyörän lastenistuimet**, jotka oli testattu jo CASP 2019 -hankkeessa. Horisontaalisessa toimessa osallistujat keskustelivat uusien teknologiatuotteiden mahdollisista mielenterveysriskeistä ja määrittivät toimintatapoja, joilla voitaisiin parhaiten vastata markkinavalvontaviranomaisten haasteisiin näiden riskien arvioinnissa.

Tuotekohtaiset toimet	Horisontaaliset toimet
PSA 1 – Kemikaalit PSA 2 – Polkupyörän lastenistuimet (uudelleentestaus)	HA – Mielenterveysriskit

CASP 2025 -hankkeen tärkeimmät tulokset ja päätelmät

Tuotekohtaiset toimet

Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset keräsivät kahden tuotekohtaisen toimen aikana 156 tuotetta: PSA 1 -toimessa testattiin 128 näytettä ja PSA 2 -toimessa 25 näytettä¹. Näytteenotto suoritettiin kullekin tuoteryhmälle määriteltujen menetelmien mukaisesti, ja siinä noudatettiin osallistuvien viranomaisten kesken sovittua jakoa.

Vaikka lähestymistavat voivat hieman vaihdella, markkinavalvontaviranomaiset sovelsivat yleensä riskiperusteista otantamenetelmää.

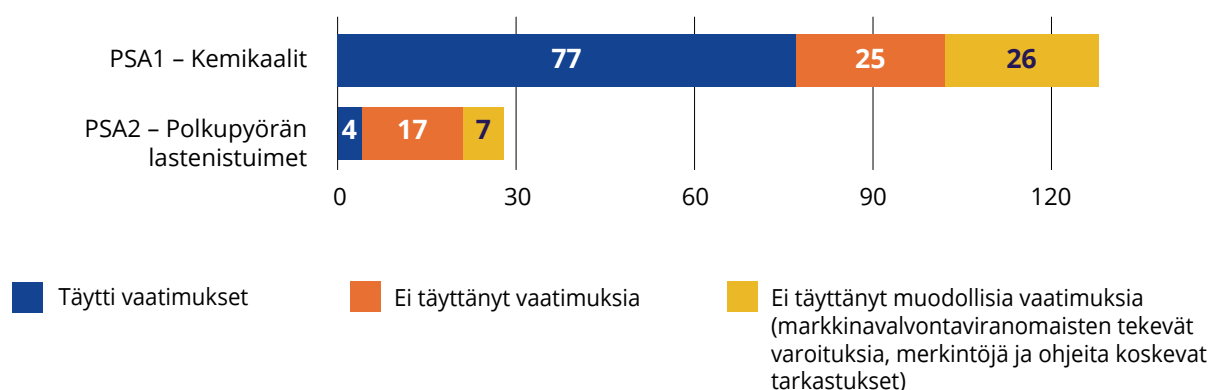
¹ Kolmen näytteen osalta tarkastettiin varoitukset, merkinnät ja ohjeet, mutta laboratoriotestejä ei kuitenkaan voitu tehdä, koska näytteet katosivat kuljetuksen aikana.

Tuotekohtaisten toimien laboratoriotestit suoritettiin akkreditoiduissa laboratorioissa markkinavalvontaviranomaisten yhdessä hyväksymän testaussuunnitelman mukaisesti. Laboratoriotestien lisäksi markkinavalvontaviranomaiset tarkastivat varoitukset, merkinnät ja ohjeet kansallisilla kielillä.

Markkinavalvontaviranomaiset ryhtyivät vaatimusten- vastaisten tuotteiden osalta korjaaviin toimenpiteisiin ja tarvittaessa poistivat markkinoilta tuotteet, jotka aiheuttavat riskin kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle. Lopulliset tulokset eivät anna tilastollisesti luotettavaa kuvaa Euroopan sisämarkkinoista.

Alla olevassa kaaviossa on esitetty jokaisen tuotekohtaisen toimen kokonaistulokset.

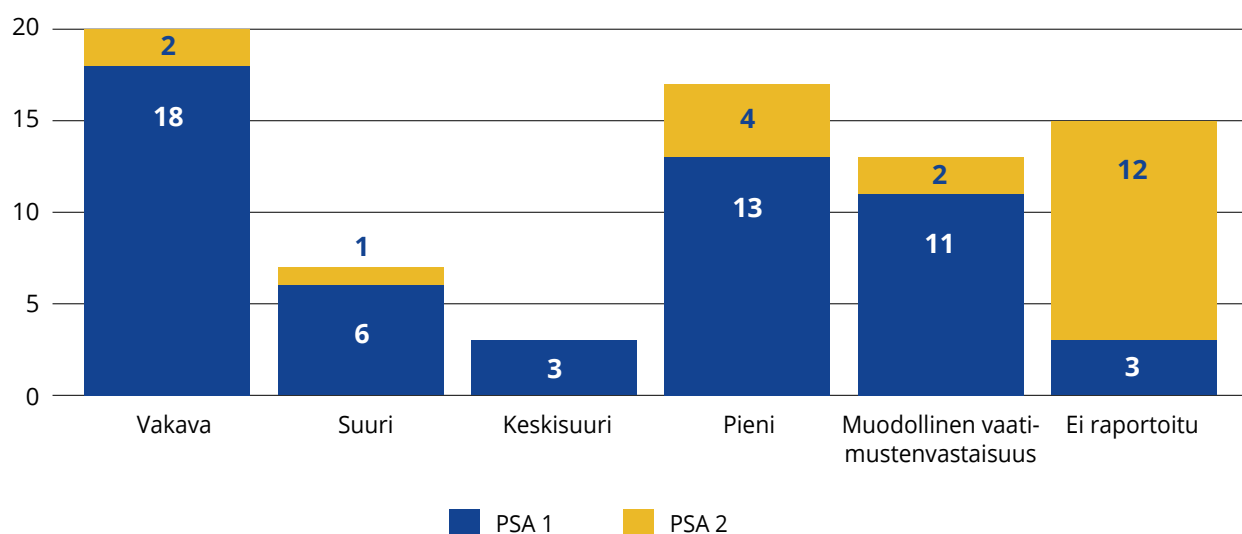
Kuva 1: Testien kokonaistulokset mukaan lukien varoitukset, merkinnät ja ohjeet (N= 156)

Niiden näytteiden osalta, jotka eivät täyttäneet vaatimuksia, markkinavalvontaviranomaiset tekivät riskienarviointoja arvioidakseen loppukuluttajille mahdollisesti aiheutuvaa haittaa ja sen todennäköisyyttä. Yhteiset riskienarviointit ovat olennainen osa tuotekohtaisten toimien laboratoriokokouksia, ja ne auttavat markkina-

valvontaviranomaisia kehittämään yhteisiä lähestymistapoja ja keskustelemaan monimutkaisista tapauksista. Lisäksi markkinavalvontaviranomaisilla oli kokouksissa mahdollisuus raportoida ja keskustella toteutettavista korjaavista toimenpiteistä.

Kuva 2: Yleiskatsaus vaatimustenvastaisten näytteiden riskitasoista (N=75)²

² 28.4.2026 mennessä (mukaan lukien).

Taulukko 1: Yhteenveto toteutetuista korjaavista toimenpiteistä tuotekohtaista toimea kohti

Toimenpidetyyppi	PSA1	PSA2	YHTEENSÄ
Tuotteen takaisinvento loppukäyttäjiltä	6	1	7
Tuotteen poistaminen markkinoilta	10	4	14
Tuotteen myyntikielto	10	0	10
Tuotteen hävittäminen	6	0	6
Myynnin lopettaminen	2	0	2
Tuotteen poistaminen verkkomarkkinapaikasta/verkkokaupasta	5	1	6
Seuraamukset taloudelliselle toimijalle	0	3	3
Taloudellista toimijaa pyydetään muuttamaan/parantamaan tuotetta	3	5	8
Taloudellista toimijaa pyydetään merkitsemään tuote asianmukaisin varoituksin	0	3	3
Vastuulliselle markkinavalvontaviranomaiselle ilmoitetaan	2	0	2
Muut	18 ³	3	21
YHTEENSÄ	62	20	82

Testauskampanjan jälkeen käynnistettyjen toimenpiteiden seurauksena Safety Gate -ilmoitus on tehty 12:sta tuotteesta kemikaalena koskevan tuotekohtaisen toi-

men PSA 1 osalta ja kahdesta tuotteesta polkupyörän lastenistuimia koskevan tuotekohtaisen toimen PSA 2 osalta.

Horisontaaliset toimet

CASP-hankkeen horisontaalisten toimien yhteydessä markkinavalvontaviranomaiset voivat vaihtaa tietoja ja osaamista ja näin vastata yhteisiin haasteisiin, jakaa näkökulmia ja parhaita käytäntöjä sekä kehittää tehokkaita ratkaisuja. CASP 2025 -hankkeessa toteutettiin yksi horisontaalinen toimi, jossa keskityttiin käsittelemään

uusien teknologiatuotteiden aiheuttamia **mielenterveysriskejä**. Toimen tuloksena laaditaan konseptiasiakirja, jossa esitetään näyttöä ja suosituksia, joilla tuetaan markkinavalvontaviranomaisia näiden riskien arvioinnissa ja uusien teknologiatuotteiden markkinavalvonnan tehostamisessa.

³ Toimenpideluokan "muut" toimenpiteet eivät sopineet muihin luokkiin. Molemmissa tuotekohtaisissa toimissa kyse oli pääasiassa markkinavalvontaviranomaisten taloudellisille toimijoille varoitusten, merkintöjen ja ohjeiden tarkastusten jälkeen esittämistä pyynnöistä tehdä pieniä muutoksia tuotteen mukana tuleviin tietoihin ja verkossa saatavilla oleviin tietoihin. Monista tuotekohtaisen toimen PSA 1 toimenpiteistä, jotka oli merkitty "muiksi", markkinavalvontaviranomaiset eivät toimittaneet lisätietoja.

Keskeiset suositukset

Markkinavalvontaviranomaisten hankkeen aikana käymien keskustelujen ja toimien tulosten perusteella laadittiin kussakin tuotekohtaisessa toimessa jäsenelty

suosituskokonaisuus taloudellisille toimijoille ja kuluttajille. Kattava versio suosituksista löytyy tämän raportin lopusta ja jokaisen toimen loppuraportista.

	PSA 1 – Kemikaalit	PSA 2 – Polkupyörän lastenistuimet (uudelleentestaus)
Kuluttajille	Viimeaikaiset testit ovat osoittaneet, että joissakin vedenpitävissä lastenvaatteissa ja joissakin muovisissa ja vedenpitävissä materiaaleissa, kuten suihkuverhoissa, oli vaarallisia kemikaaleja, kuten PFAS-yhdisteitä. ”Boheemin näköiset” korut voivat sisältää lyijyä ja kadmiumia, jotka voivat vahingoittaa terveyttä, vaurioittaa munuaisia ja luustoa ja jopa aiheuttaa syöpää.	Varmista ennen ostamista, että lastenistuin on pyörääsi sopiva, että siinä on ilmoitettu selvästi lapsen enimmäispituus ja -paino ja että se on varustettu olennaisilla turvaominaisuuksilla, kuten olkahihnoilla, jalkatuilla ja jalkahihnoilla. Tarkasta polkupyörän lastenistuin ja erityisesti istuimen kiinnitys säännöllisesti, sillä sääolosuhteet ja tiheä käyttö voivat löystyttää osia tai vahingoittaa komponentteja, mikä voi vaikuttaa turvallisuuteen.
Taloudellisille toimijoille	Jos valmistat, jakelet tai tuot tuotteita EU:hun, tuotteiden on täytettävä lakisääteiset turvallisuusvaatimukset ennen niiden markkinoille saattamista. Muun EU-lainsäädännön lisäksi tuotteiden osat ja aineet voivat kuulua REACH-asetuksen soveltamisalaan, ja niiden on oltava sen vaatimusten mukaisia.	Varmista, että polkupyörän lastenistuimessa on vaaditut turvajärjestelmät.

CASP 2025 -hanke

CASP 2025 -hankkeen ja sen toimien kuvaus

CASP 2025 on kuudes laajoista vuosittaisista CASP-hankkeista. CASP 2024 käsittää kaksi erilaista toimea:

- ▶ **Tuotekohtaiset toimet:** Osallistujat testaavat yhdessä kansallisilta markkinoilta kerättyjä näytteitä EU-/EF-TA-maissa sijaitsevilla akkreditoituilla laboratorioilla yhteisesti sovittujen testauskriteerien mukaisesti. CASP 2025 sisältää myös yhden uudelleentestauksen. Uudelleentestauksissa laajamittaiset markkinavalvontatoimet (tässä tapauksessa CASP 2019: Polkupyörän lastenistuimet) toistetaan sellaisten tuotteiden osalta, joiden vaatimustenvastaisuusaste oli aiemmin korkea ja jotka johtivat lukuisiin Safety Gate -ilmoituksiin.
- ▶ **Horisontaaliset toimet:** Osallistujat tekevät yhteistyötä ratkaistakseen monimutkaisia haasteita, joita

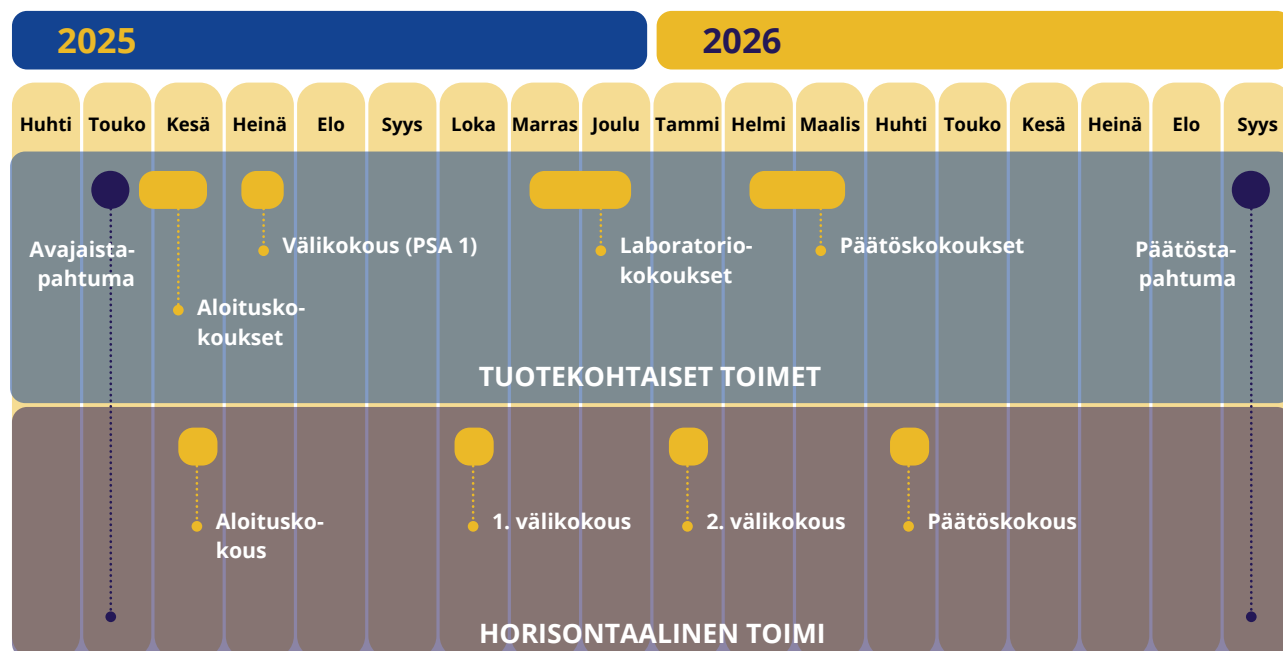
markkinavalvontaviranomaiset kohtaavat koko EU:n/ EFTA:n alueella. Horisontaalisten toimien tuloksena syntyy tyypillisesti ohjeasiakirjoja tai konseptiasiakirjoja sekä välineitä, joita kehitetään yhdessä koko toimen ajan ja joilla tuetaan yhdenmukaisten lähestymistapojen kehittämistä markkinavalvontaviranomaisten yhteisiin haasteisiin.

Ennen CASP 2025 -hankkeen käynnistämistä Euroopan komissio kuuli markkinavalvontaviranomaisia kartoittaakseen niiden kiinnostuksenkohteita ja painopisteitä. Saatujen tietojen perusteella markkinavalvontaviranomaiset valitsivat useita tuotekohtaisia ja horisontaalisia toimia varmistaen, että ne ovat markkinavalvonnan tavoitteiden mukaisia.

Tuotekohtaiset toimet	Horisontaaliset toimet
PSA1 – Kemikaalit	HA – Mielenterveysriskit
PSA2 – Polkupyörän lastenistuimet (uudelleentestaus)	

CASP 2025 -hankkeen kokousten ja tapahtumien aikataulu on esitetty alla olevassa kuvassa 3.

Kuva 3: CASP 2025 -hankkeen aikajana

Osallistuvat markkinaevalvontaviranomaiset

CASP 2025 -hankkeeseen osallistui yhteensä 26 viranomaista 18 eri EU-jäsenvaltiosta. Osallistuvat viranomaiset tuote-kohtaisen toimen mukaan on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2: Osallistuvat markkinaevalvontaviranomaiset⁴

Maa	MSA	PSA1	PSA2	HA
Belgia	Liittovaltion julkishallinnon talous – laadun ja turvallisuuden pääosasto		x	x
	Liittovaltion ympäristötarkastusvirasto	x		
Kroatia	Valtion tarkastusvirasto	x	x	
Kypros	Työsuojelutarkastusvirasto			x
Tšekki	Teollisuus- ja kauppaministeriö			x
	Tšekin kauppatarkastusviranomainen		x	
Tanska	Tanskan turvatekniikkaviranomainen			x
Viro	Kuluttajansuojaa ja teknistä sääntelyä valvova viranomainen			x
Ranska	Kilpailupolitiikan, kuluttaja-asioiden ja petostentorjunnan pääosasto	x	x	x
Saksa	Saksin alueneuvosto	x*	x*	x
	Ylä-Baijerin hallitus – Kaupan tarkastusvirasto		x	x
	Bremenin osavaltion työsuojelutarkastusvirasto		x*	
	Tübingenin alueneuvosto		x	
Unkari	Aluekehitysministeriö			x
	Kansallinen kauppa- ja kuluttajansuojaviranomainen	x*	x*	
Irlanti	Kilpailu- ja kuluttajansuojakomissio			x
Italia	Pistoian ja Praton kauppakamari	x*		x
	Torinon kauppakamari		x	
Latvia	Kuluttajien oikeuksien suojelukeskus	x		x
Liettua	Valtion kuluttajansuojaviranomainen	x*		x
Luxemburg	Luxemburgin ympäristövirasto	x*		
Malta	Maltan kilpailu- ja kuluttajaviranomainen	x	x	x
Slovenia	Slovenian tasavallan markkinatarkastusvirasto			x
Espanja	Sosiaalisten oikeuksien, kuluttaja-asioiden ja Agenda 2030 -ohjelman ministeriö		x	x
	Tarkastuspalvelu SOIVRE	x*		
Ruotsi	Ruotsin kemikaalivirasto	x		

⁴ Tähdellä (*) merkityt viranomaiset osallistuivat vain testaukseen. Tuolloin ne osallistuvat testausprosessiin, mutta ne eivät osallistu toimen kokouksiin eivätkä keskusteluihin ja päätöksentekoon.

Tuotekohtaiset toimet

Kemikaalit

Toisin kuin aiemmissa tuotekohtaisissa toimissa toimesa PSA 1 – Kemikaalit ei keskittynyt tiettyyn tuotetyyppiin. Se kohdistui kulutustuotteisiin, jotka todennäköisemmin sisältävät säänneltyjä tai rajoitettuja kemikaaleja, kun otetaan huomioon muun muassa materiaalkoostumus, käyttötarkoitus sekä kuluttajien ja erityisesti lasten mahdollinen altistuminen. Toimen testausprosessissa sovellettiin riskiperusteista lähestymistapaa, jossa keskityttiin ennalta määritellyn tuoteryhmän sijaan kemikaalien vaaroihin. Testaukseen valittiin viisi alla kuvattua tuoteryhmää.

- ▶ Muovista valmistetut halvat kulutustavarat
- ▶ Tekstiiliosia sisältävät lasten tuotteet
- ▶ Muoviset lasten tuotteet
- ▶ Halpakorut
- ▶ Lasten vaatteet ja jalkineet.

Testauskriteerit

Testit suoritettiin EU:n kemikaalilainsäädännön, ensisijaisesti REACH-asetuksen (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction) mukaisesti sekä pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annetun asetuksen (POP-asetuksen) 3 artiklan ja liitteen I vaatimusten mukaisesti. Testaussuunnitelmaan sisällytettiin myös eurooppalaisia ja

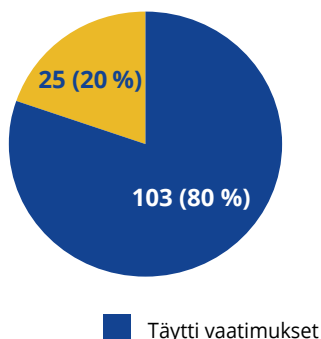
kansainvälisiä standardeja, joissa vahvistetaan validoidut analyysimenetelmät, kuten EN 17681 1:2025 tekstiilien ja päällystettyjen tuotteiden per- ja polyfluorattujen alkyliyhdisteiden (PFAS) osalta, ISO 14362 1:2017 tekstiilikomponenttien tiettyjen atsoväriaineiden osalta ja EN 1811:2023 halpakorujen nikkelin vapautumisen osalta.

Testitulokset

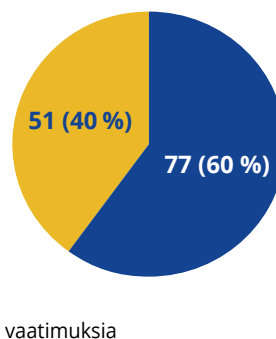
128 testatusta näytteestä 25 (20 %) ei täyttänyt testaussuunnitelman vaatimuksia. Markkinavalvontaviranomaiset tarkastivat varoitukset, merkinnät ja ohjeet kansal-

lisilla kielillä. Yhteensä 33 näytettä (26 %) ei täyttänyt vaatimuksia.

Kuva 4: Testien kokonaistulokset⁵ varoitusten, merkintöjen ja tuotetietojen tarkastukset (N=128)

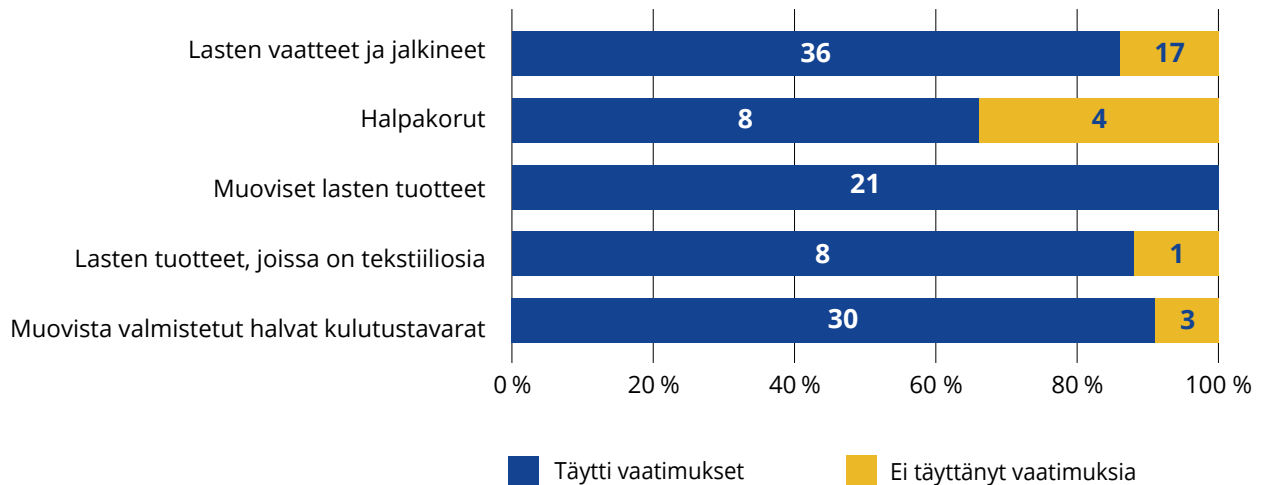
Kuva 5: Testien kokonaistulokset (mukaan lukien markkinavalvontaviranomaisten varoitusten, merkintöjen ja tuotetietojen tarkastukset) (N=128)

⁵ Markkinavalvontaviranomaiset tarkastivat näytteissä olevat merkinnät, varoitukset ja ohjeet teknisen asiantuntijan laatiman tarkistuslistan perusteella.

Vaatimustenvastaisten näytteiden osuus vaihteli merkittävästi viidessä eri tuoteryhmässä. Kuvassa 6 esitetään testitulokset tuoteryhmittäin.

Kuva 6: Testitulokset tuoteryhmittäin

Puutteet liittyivät pääasiassa PFAS-yhdisteisiin liittyviin aineisiin vedenpitävissä tai päällystetyissä tekstiilituotteissa, erityisesti lastenvaatteissa ja jalkineissa, sekä

halpakoruihin, jotka ylittivät REACH-asetuksen mukaiset sallitut kadmium-, lyijy- ja nikkelipitoisuudet.

Riskitasot ja toteutetut toimenpiteet

Testitulosten perusteella markkinavalvontaviranomaiset arvioivat riskejä ja päättivät, mihin korjaaviin toimenpiteisiin oli ryhdyttävä. Yhteensä 18 näytteen arvioitiin aiheuttavan vakavan riskin, kun taas kuuden näytteen

aiheuttama riski oli suuri ja 13 näytteen pieni. Testaus-toiminnan seurauksena markkinavalvontaviranomaiset tekivät 12 Safety Gate -ilmoitusta.

Polkupyörän lastenistuimet (uudelleentestaus)

Polkupyörien lastenistuimet ovat kuluttajatuotteita, jotka on suunniteltu pienten lasten kuljettamiseen polkupyörällä ja jotka on asennettu joko eteen tai taakse. Istuimia käyttävät haavoittuvassa asemassa olevat lapset, joten niiden turvallisuuden varmistaminen on ratkaisevan tärkeää. Tätä tuotetta testattiin myös osana CASP 2019 -hanketta.

Toimi kattoi sekä lasten etu- että takaistuimet. Soveltamisalaan kuuluivat takaistuimet, joiden painoraja on 15 kg (A15), takaistuimet, joiden painoraja on 22 kg (A22) ja etuistuimet, joiden painoraja on 15 kg (C15).

Testauskriteerit

Kyseessä oli uusintatestaus, jossa sovellettiin samoja testauskriteerejä kuin CASP 2019 -hankkeessa ja jonka tavoitteena on mahdollistaa laajamittainen markkinavalvonta tuotteissa, joissa vaatimustenvastaisuuksia esiintyy paljon. Testaussuunnitelmaan sisältyvät testit perustuivat standardiin **EN 14344:2022**.

CASP 2019 -hankkeeseen verrattuna ainoa muutos koski standardin EN 14344:2022 päivitetyn version soveltamista, joka korvaa vuoden 2004 version. Tarkistetussa standardissa on esitetty uusia ja päivitettyjä vaatimuksia, kuten kuristumisvaara, syttyvyys ja tuotemerkinnät, sekä uusia tai tarkistettuja testisäännöksiä.

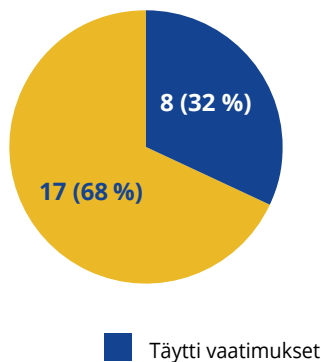
Testitulokset

Yhteensä 25 näytettä testattiin, ja näistä 17 (68 %) ei täyttänyt testausvaatimuksia. Markkina- ja valvontaviranomaiset tarkastivat varoitukset, merkinnät ja ohjeet kansallisilla kielillä. Yhteensä 22 näytettä ei täyttänyt vaatimuksia.

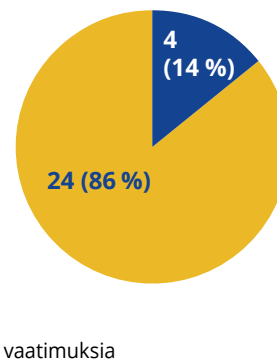
Puutteet liittyivät pääasiassa turvajärjestelmiin, mekaaniseen lujuuteen ja kestävyys- ja reunoihin ja ulkonemiin,

sivusuojiin ja jalkojen kiinnitysjärjestelmiin. Erityisesti lausekkeen 8.3.1 (reunat ja ulkonemat) kohdalla puutteiden osuus oli suuri, sillä 44 prosenttia näytteistä ei läpäissyt testiä. Lisäksi viisi näytettä ei täyttänyt huomattavaa määrää vaatimuksia, ja niistä yksikään ei täyttänyt testaus-suunnitelman lausekkeiden 13–16 mukaisia testejä.

Kuva 7: Testien kokonaistulokset (pois lukien varoitukset, merkinnät ja ohjeet) (N=25)

Kuva 8: Testien kokonaistulokset (mukaan lukien varoitukset, merkinnät ja ohjeet) (N=28⁶)

Riskitasot ja toteutetut toimenpiteet

Testitulosten perusteella markkina- ja valvontaviranomaiset arvioivat riskejä ja päättivät, mihin korjaaviin toimenpiteisiin oli ryhdyttävä. Kahden näytteen arvioitiin aiheuttavan vakavan riskin, kun taas yhden näytteen aiheuttama riski

oli suuri, kolmen näytteen keskisuuri ja neljän näytteen pieni. Testauskampanjan jälkeen käynnistettyjen toimenpiteiden seurauksena kahdesta polkupyörien lastenistui-
mesta on tehty Safety Gate -ilmoitus.

⁶ Kolmen näytteen osalta tarkastettiin varoitukset, merkinnät ja ohjeet, mutta laboratoriotestejä ei kuitenkaan voitu tehdä, koska näytteet katosivat kuljetuksen aikana.

Horisontaaliset toimet

Mielenterveysriskit

Tausta ja soveltamisala

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen, jota alettiin soveltaa 13.12.2024, mukaan kulutustavaroiden on oltava turvallisia ennen niiden saattamista markkinoille. Asetus kattaa nimenomaisesti kuluttajien fyysiseen ja mielenterveyteen kohdistuvat riskit. Mielenterveyteen liittyvät haitat ovat kuitenkin uusia ja monimutkaisia, joten markkinavalvontaviranomaisilla on niiden arvioinnissa monia haasteita. Nämä riskit ovat usein vähemmän näkyviä, ne voivat kehittyä kumulatiivisesti ajan myötä ja ne riippuvat suuresti yksittäisten käyttäjien tilanteesta ja käyttötavoista.

Mielenterveysriskejä koskevan horisontaalisen toimen tavoitteena oli kerätä keskeistä oikeudellista, tieteellistä ja tapauskohtaista näyttöä, joka voisi tukea kattavan lähestymistavan kehittämistä tälle kehittyvälle tuoteturvallisuuden osa-alueelle, sekä tarjota markkinavalvontaviranomaisille viitekehys uusien teknologiatuotteiden mielenterveysriskien arviointia varten.

Prosessi

Toimessa noudatettiin nelivaiheista prosessia, joka alkoi valmistelutyöllä, jossa rajattiin toimen laajuus ja tavoitteet. Toisessa vaiheessa kartoitettiin ja määriteltiin uudet teknologiatuotteet ja mielenterveysriskit useiden eri toimijoiden, kuten oikeusasiantuntijoiden ja tutkijoiden,

avustuksella. Kolmannessa vaiheessa välikokouksissa keskityttiin mahdollisiin riskienarviointimenetelmiin ja riskienhallintavälineisiin. Neljännessä vaiheessa viimeisteltiin konseptiasiakirjaa.

Tulokset

Horisontaalisen toimen tuloksena syntyi konseptiasiakirja uusien teknologiatuotteiden aiheuttamista mielen-

terveysriskeistä. Kuusi lukua kuvataan lyhyesti seuraavassa.

Kappaleet	Pintaa syvemältä
1. Johdanto	Taustatietoa, konteksti ja markkinavalvontaviranomaisten kohtaamat merkittävimmät haasteet
2. Oikeudellinen viitekehys	Tuotteiden ja riskien oikeudelliset määritelmät ja yhteys yleiseen tuoteturvallisuusasetukseen ja muihin säädöksiin.
3. Tieteellinen tausta	Tiivistelmä ja arviointi olemassa olevasta tieteellisestä näytöstä, joka yhdistää tietyt suunnittelun piirteet ja käyttötavat mielenterveyden kannalta haitallisiin vaikutuksiin.
4. Riskienarvioinnin lähestymistapoja ja näkökohtia markkinavalvontaviranomaisille	Suosittelut lähestymistavat ja välineet, joita markkinavalvontaviranomaiset voivat käyttää mielenterveysriskien arvioinnin lähtökohtana.
5. Taloudellisten toimijoiden näkemyksiä	Katsaus tapaustutkimuksiin, joissa on käsitelty uusien teknologiatuotteiden käyttöön yhdistettyjä itsemurhia ja henkirikoksia, ja suosituksia taloudellisille toimijoille mielenterveysriskien minimoimiseksi tuotteiden suunnitteluvaiheessa.
6. Päätelmät	Asiakirjan tärkeimmät päätelmät ja tavoitteet.

Päätelmät

Yleiset päätelmät

Yhteensä 26 viranomaista 25:stä eri EU-/EFTA-jäsenvaltiosta yhdisti markkinavalvontatoimensa Euroopan markkinoille saatettujen tuotteiden turvallisuuden parantamiseksi:

- ▶ Ne keräsivät omilta markkinoiltaan näytteitä 156 tuotteesta ja lähettivät ne testattavaksi yhteisesti valittuihin, akkreditoituihin laboratorioihin EU:ssa.
- ▶ Ne analysoivat testien tuloksia, arvioivat yhdessä testeissä esiin tulleet riskit ja päättivät, mitä korjaavia toimenpiteitä on toteutettava sellaisten vaatimustenvastaisten tuotteiden osalta, jotka aiheuttavat terveys- ja turvallisuusriskejä kuluttajille.

- ▶ Ne tekivät 14 Safety Gate -ilmoitusta.
- ▶ Ne kehittävät yhteistyössä konseptiasiakirjan, jossa käsitellään keskeisiä horisontaalisia aiheita, jotka liittyvät uusien teknologiatuotteiden aiheuttamiin mielenterveysriskeihin.

Tuotekohtaiset toimet

Yhteensä 153 testatusta tuotteesta 42 ei täyttänyt vähintään yhtä testaussuunnitelmassa määriteltyä vaatimusta. Näistä 20 tuotteen arvioitiin aiheuttavan vakavan riskin, kun taas seitsemän kohdalla riski arvioitiin suureksi, kolmen kohdalla keskiuureksi ja 17 kohdalla pieneksi.

Riskienarviointien tulosten perusteella markkinavalvontaviranomaiset toteuttivat asianmukaisia toimenpiteitä. Yhteensä 14 tuotteesta tehtiin Safety Gate -ilmoitus, jotta tieto siirtyy myös muille markkinavalvontaviranomaisille, kuluttajille ja taloudellisille toimijoille.

Kahden tuotekohtaisen toimen yhteiset riskienarviointitoimet tarjosivat markkinavalvontaviranomaisille mahdollisuuden yhdenmukaistaa käytännön lähestymistapojaan vaatimustenvastaisten tuotteiden käsittelyyn. Ne helpottivat ajatusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja auttoivat selvittämään riskienarviointiprosesseihin liittyviä epäselvyyksiä. Avoin vuoropuhelu edisti markkinavalvontaviranomaisten välistä syvempää yhteisymmärrystä, mikä viime kädessä tehostaa yleisesti markkinavalvontatoimia.

Horisontaalinen toimi

EU-/EFTA-maiden markkinavalvontaviranomaisten välinen yhteistyö on olennaisen tärkeää markkinavalvontan eri haasteiden selättämiseksi. CASP 2025 -hankkeen horisontaalisessa toiminnassa (HA) keskityttiin viranomaisten välisen yhteistyön vahvistamiseen, jotta voitaisiin määritellä yhdenmukaisia lähestymistapoja nopeasti kehittyvien uusien teknologiatuotteiden aiheuttamien mielenterveysriskien käsittelemiseen.

Toimen tavoitteena oli tunnistaa keskeiset haasteet, joita markkinavalvontaviranomaiset kohtaavat uusien teknologiatuotteiden mielenterveysriskien arvioinnissa, ja laatia

suosituksia niiden ratkaisemiseksi. Siinä keskityttiin keräämään näyttöä ja asiantuntemusta eri osaamisalueilta ja kokoamaan ne yhteen konseptiasiakirjaksi, jonka pohjalta tulevia ohjeita voidaan kehittää ja mukauttaa muuttuviin olosuhteisiin. Toimessa pyrittiin myös määrittelemään mahdollisia lähestymistapoja, joihin markkinavalvontaviranomaiset voivat tukeutua arvioidessaan mielenterveysriskejä, sekä painotettiin taloudellisille toimijoille laadittuja suosituksia keskittyä riskien poistamiseen ja pienentämiseen jo tuotteiden suunnitteluvaiheessa.

Suosituksset

Seuraavat suositukset perustuvat testausprosessin tuloksiin ja osallistuvien markkinavalvontaviranomaisten käymiin keskusteluihin, minkä lisäksi ANEC antoi lisätukea näiden suositusten laatimiseen.

Kuluttajille

PSA 1 – Kemikaalit

- ▶ Viimeaikaiset testit osoittavat, että muovit ja vedenpitävät materiaalit, kuten suihkuverhot ja vedenpitävät lastenvaatteet, saattavat sisältää vaarallisia kemikaaleja, kuten PFAS-yhdisteitä. Voit välttää näitä kemikaaleja valitsemalla vaihtoehtoisia tekstiilejä, jotka on käsitelty luonnonvahoilla tai fluoraamattomilla viimeistelyaineilla.
- ▶ Käytätkö muotikoruja joka päivä? Joistakin koruista voi käytön aikana vapautua haitallisia metalleja, kuten lyijyä tai nikkeliä. Pitkäaikainen altistuminen voi vahingoittaa terveyttäsi, ja nikkeli voi aiheuttaa elinikäisiä allergioita.

PSA 2 – Polkupyörän lastenistuimet

- ▶ Aiotko hankkia polkupyörän lastenistuinten? Varmista, että siinä on olkahihnat, jalkatuet ja jalkahihnat. Jos jokin näistä puuttuu, istuin voi olla vaarallinen.
- ▶ Varmista, että käyttöohje on saatavilla, jotta voit tarkistaa, että istuin soveltuu pyörääsi.
- ▶ Tarkasta polkupyörän lastenistuin ja erityisesti istuimen kiinnitysjärjestelmä säännöllisesti. Sää ja tiheä käyttö voivat vaikuttaa sen turvallisuuteen.

Taloudellisille toimijoille

PSA 1 – Kemikaalit

- ▶ Päivitetty PFAS-testausmenetelmä standardissa EN 17681-1: 2025 on tiukempi kuin edellisessä versiossa. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia vaatimustenmukaisuuteen, sillä vaatimustenvastaisuuksia saatetaan havaita enemmän kuin edellisessä versiossa.
- ▶ Tunne toimittajasi ja tuotteesi. Valitse ja tarkista tavaran toimittajasi huolellisesti. Jos olet epävarma, pyydä lisätestejä ja todisteita tuotteen vaatimustenmukaisuudesta. Vapaaehtoisena toimenpiteenä voit pyytää toimitusketjulta vahvistuksen vaatimustenmukaisuudesta sekä tietoja tuotteesta ja sen osista.
- ▶ Käytä röntgenfluoresenssianalyysia (XRF) lyijyn, kadmiumin ja nikkelin havaitsemiseen. Tämä nopea ja tehokas menetelmä voi auttaa jakelijoita ja myyjiä varmistamaan tuotteiden vaatimustenmukaisuuden.

Yleistä

- ▶ **Osta hyvämaineisilta myyjiltä:** Osta luotettavilta jälleenmyyjiltä ja brändeiltä, jotka ilmoittavat selkeästi tuotteen valmistajan ja jakelijan. Vältä tuntemattomia tai epäluotettavia verkkomarkkinapaikkoja.
- ▶ **Tarkista tuotteen turvallisuustiedot:** Tarkista aina ennen ostosta, että tuotteessa on Euroopan unionin alueella sijaitsevan valmistajan tai maahantuojaan selkeät yhteystiedot. Tämä auttaa ilmoittamaan ongelmista tai vioista.
- ▶ **Noudata turvallisia käyttökäytäntöjä:** Käytä tuotteita tarkoituksenmukaisesti ja varmista muun muassa, että lapset käyttävät kypärää ja olkahihnoja käyttäessään polkupyörän istuimia, ja vältä nukkumista muotikorut päällä. Lopeta tuotteiden käyttö välittömästi, jos ne on vedetty takaisin tai jos ne aiheuttavat allergisia reaktioita.
- ▶ **Tarkista, ennen kuin ostat:** Tarkista [Safety Gate -järjestelmästä](#), onko tuote, jota olet ostamassa (sama eränumero ja/tai tuotekoodi), todettu vaaralliseksi. Jos et ole varma, ota yhteyttä valmistajaan.
- ▶ **Ilmoita turvallisuusongelmista:** Tiesitkö, että voit nyt ilmoittaa tuotteeseen liittyvistä turvallisuusongelmista tai onnettomuuksista kuluttajansuojaviranomaiselle? Käy [Consumer Safety Gateway -sivustolla](#).

PSA 2 – Polkupyörän lastenistuimet

- ▶ Varmista, että polkupyörän lastenistuimessa on vaaditut turvajärjestelmät.
- ▶ Älä esitä mainonnassa polkupyörien lastenistuinten turvattomassa käytössä, kuten niin, että lapsi istuu istuimessa ilman olkahihnoja tai kypärää tai ilman aikuisen valvontaa.
- ▶ Ryhdy asianmukaisiin toimiin teräville esineille, kuten ruuveille, altistumisen minimoimiseksi.
- ▶ Tiesitkö, että standardista EN 14344 on julkaistu uusi versio? Vuoden 2022 versio sisältää uusia riskejä, joita vuoden 2004 versio ei kattanut. Tarkista, että tuotteesi täyttää uusimman standardin vaatimukset, sillä niin voidaan olettaa sen olevan lainsäädännön mukainen.

Yleistä

- ▶ **Lakisäateisten velvoitteiden ymmärtäminen ja noudattaminen:** Varmista, että kaikki tuotteet täyttävät sovellettavat turvallisuusvaatimukset sekä muun muassa yleisen tuoteturvallisuusasetuksen ja olennaisen kemikaalisäädösten, kuten REACH- ja POP-asetusten, vaatimukset.
- ▶ **Seuraa tuoteturvallisuutta ennakkoivasti:** Tarkista säännöllisesti, että tuotteesi ovat turvallisuusstandardien mukaisia, ja puutu riskeihin ennakkoivasti. Pysy ajan tasalla EU:n lainsäädäntöön ja standardeihin tehdyistä muutoksista, kuten PFAS-testausta koskevasta päivitetystä standardista EN 17681-1:2025 ja polkupyörän lastenistuimia koskevasta standardista EN 14344:2022.
- ▶ **Varmista turvalliset markkinointi- ja myyntikäytännöt:** Vältä tuotteen vaarallisen käytön mainostamista ja noudata yleisen tuoteturvallisuusasetuksen etämyyntiä ja verkkomarkkinapaikkoja koskevia vaatimuksia, kuten muun muassa 19 ja 22 artiklan mukaisia velvollisuuksia.

Standardointielimille

PSA 1 – Kemikaalit

- ▶ Standardissa EN 1811 todetaan, että nikkelin vapautumista olisi mahdollisuuksien mukaan testattava kolmella näytteellä. Jos useampia näytteitä ei ole saatavilla, on varauduttava testaamaan yksittäinen tuote.

PSA 2 – Polkupyörän lastenistuimet

- ▶ Standardin EN 14344:2022 mukaan enintään 15 kg painavalle lapselle tarkoitetun C15-etuistuimen kiinnittäminen polkupyörän etuohjausgeometriaan on sallittua. Tämä voi vaikuttaa polkupyörän ohjattavuuteen ja eteenpäin suuntautuvaan kulkuun, mikä voi aiheuttaa loukkaantumisvaaran sekä lapselle että pyöräilijälle.
- ▶ Standardin EN 14344:2022 lauseketta 8.3.1 olisi tarkistettava aikaisemman standardin EN 14344:2004 lausekkeen 6.2 valossa. Vuoden 2022 tarkistuksessa teräviä

- ▶ **Hoida takaisinvedot tehokkaasti:** Takaisinvetoilmoituksen laadinnassa on noudatettava yleisen tuoteturvallisuusasetuksen vaatimuksia. 36 artiklassa täsmennetään ne seikat, joita takaisinvetoilmoituksen on sisällettävä. Johdonmukaisuuden varmistamiseksi on suositeltavaa käyttää Euroopan komission mallia takaisinvetoilmoituksesta. Seuraa tiiviisti takaisinvetotoimien vaikutusta ja mukauta lähestymistapaa tarvittaessa. Ilmoita kuluttajille, että tuotteen käyttö on keskeytettävä välittömästi, ja kerro, miten he voivat palauttaa tuotteet.
- ▶ **Pyydä tarvittaessa ohjausta:** Ota yhteyttä kansalliseen [markkinavalvontaviranomaiseen](#) tai [neuvontapalveluihin](#), jos haluat apua tai tietoa lakisäateisistä velvoitteista.

tai karheitä reunoja koskevat objektiivisesti todennettavissa olevat vaatimukset korvataan pitkälti subjektiivisella arvioinnilla. Lisäksi tällaisten vaatimusten osalta suojatun tilavuuden sisä- ja ulkopuolen välille tehty erottelu vaikuttaa riittämättömästi perustellulta, ja sitä olisi hyödyllistä selvittää tai yksinkertaistaa edelleen.

- ▶ Standardin EN 14344:2022 lauseketta 9.2.2.2 (käyttöohjeet) olisi muutettava siten, että siinä käsitellään nimenomaisesti lasten vaatteiden mahdollista vaikutusta turvajärjestelmien toimintaan. Standardissa olisi otettava huomioon erityisesti se, että kylmemmissä olosuhteissa käytetyt ylimääräiset vaatekerrokset voivat vaikuttaa turvajärjestelmän oikeaan säätöön ja tehokkuuteen. Valmistajille ja käyttäjille olisi annettava asianmukaisia ohjeita.

EUROOPAN KOMISSIO
 Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto
 Kuluttaja-asioiden pääosasto
 Yksikkö B4 Tuoteturvallisuus ja pikahälytysjärjestelmä
 Sähköposti: JUST-B4@ec.europa.eu

Euroopan komissio ei ole vastuussa tämän julkaisun uudelleenkäytöstä aiheutuvista seurauksista.

© Euroopan unioni, 2026.

Euroopan komission asiakirjojen uudelleenkäyttöpolitiikka perustuu komission asiakirjojen uudelleenkäytöstä 12. joulukuuta 2011 annettuun komission päätökseen 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).
 Ellei toisin mainita, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittu Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen (CC-BY 4.0)-lisenssin nojalla (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tämä tarkoittaa, että uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan siitä annetaan asianmukainen maininta ja mahdolliset muutokset ilmoitetaan.

Muiden kuin Euroopan unionin omistamien osien käyttöön tai jäljentämiseen saattaa olla tarpeen pyytää lupa suoraan kyseisen oikeuden haltijoilta.

Euroopa-sivustolla on tietoa Euroopan unionista kaikilla EU:n virallisilla kielillä:

<https://europa.eu/european-union/index.fi>

Euroopan unionin
 julkaisutoimisto

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2026
 ISBN 978-92-68-40389-1
 doi:10.2838/4620662